

Opinto-opas 2021- 2022

Ylitornion yhteiskoulun lukio
Parkkitie 1
95600 Ylitornio

www.yykl.fi
puh. 050 4092 621
lukio@yykl.fi

YHTEYSTIEDOT

Ylitornion yhteiskoulun lukio
Parkkitie 1
95600 YLITORNIO

Puh. 050 4092 621
Sähköposti: [lukio\[at\]yykl.fi](mailto:lukio[at]yykl.fi)
Kotisivu: <http://www.yykl.fi>

Tallenna nämä puhelinnumerot yhteystietoihisi

Rehtori Sari Lantto	040 725 9285
Opinto-ohjaaja Seija Holster	050 343 5033
Koulusihteeri Aila Viippola	050 4092 621
Ryhmänohjaajasi tiedot	

Kanslia on avoinna pääsääntöisesti klo 8.00–15.15.

HALLINTO

Ohjesäännön mukaiset toimielimet

1. Ylitornion Yhteiskoulun Kannatusosakeyhtiön (ylläpitäjän) yhtiökokous
2. Ylitornion Yhteiskoulun Kannatusosakeyhtiön hallitus
3. Ylitornion yhteiskoulun lukion johtokunta
4. Rehtori
5. Opettajakunta

Kannatusosakeyhtiön hallitus

Varsinaiset jäsenet:

Alapuranen Juha, yrittäjä (pj)	0400 696 695
Isomaa Matias, yrittäjä (vpj)	040 678 9810
Hiltunen Marko, sairaanhoitaja	040 507 3739
Salminen Matti, kirkkoherra	040 550 8246
Siikavirta Pertti, yrittäjä	040 515 9002
Yrjänheikki Antti, yrittäjä	0400 398 600

Varajäsenet:

Kuitunen Juha, kelloseppä/yrittäjä	040 016 3298
Viippola Aila, koulusihteeri	050 5531668

Hallituksen sihteeri:

Lantto Sari, rehtori	040 725 9285
----------------------	--------------

Lukion johtokunta

Hallituksen jäsenet (ks. edellä)

Opettajien edustaja
Henkilökunnan edustaja
Oppilaskunnan hallituksen pj

Oppilaskunnan hallituksen varapj

YLITORNION YHTEISKOULUN LUKION HENKILÖKUNTA

Lantto Sari, FM, rehtori Ruotsi, tv 040 725 9285	Ruotsalainen Jari, LitM Liikunta 0500 899 929
Holster Seija, KM, Opinto-ohjaaja, ro I Opinto-ohjaus, yhteiskuntaoppi, psykologia, filosofia 050 343 5033	Sikorski Nikolai, erikoisvalmentaja Jääkiekko 040 530 4872
Hammare Terhi, FM, ro III Äidinkieli ja kirjallisuus, historia 040 503 1972	Päivitys kesken Uskonto
Collin Suvi, FM, ro II Matematiikka, kemia 044 532 3023	Tolonen Soili, LiK Liikunta, terveystieto 040 518 4673
Pessa Markus, FM Matematiikka, fysiikka 040 502 4590	Vierikko Lassi Musiikki 040 518 6892
Leviäkangas Tiina, FM Biologia, maantiede 040 779 4458	Viippola Hanna-Maria, FM Englanti, saksa, ruotsi, tv 040 865 9129
Lauri-Spets Katariina, FM Kuvataide 040 706 0789	Viippola Aila Koulusihteeri 050 409 2621 lukio[at]yykl.fi

OPISKELIJAHUOLLON YHTEYSTIEDOT

Koulupsykologi Mika Nevala	040 767 0495
Koulukuraattori Milla Tofferi	0400 220 309
Kouluterveydenhoitaja Jenni Mäkikyrö	0400 398 404
Erityisopettaja (Päivitys kesken)	

TIEDOTTAMINEN JA SOSIAALISEN MEDIAN KÄYTTÖ

Lukio käyttää ajankohtaisista asioista tiedottamiseen ja yhteydenpitoon kodin ja koulun välillä ensisijaisesti Wilmaa. Lukiolla on myös Facebook-, Instagram-, YouTube- ja Twitter-tilit.

OPISKELUUN LIITTYVIÄ AIKATAULUJA LV 2021–2022

7	Vko	MA	TI	KE	TO	PE	La	Su		
2021										
		I						11.8.-1.10.2021		
Elokuu	32	9	10	11*	12	13*	14	15	11.8. Lukuvuosi alkaa, 13.8. Vanhat 2021	
	33	16	17	18	19	20	21	22		
	34	23	24	25	26	27	28*	29	28.8. Kevään 2021 yo-juhlat	
Syyskuu	35	30	31	1	2	3	4	5		
	36	6	7	8	9	10	11	12		
	37	13 Äi luku	14	15 RE1	16	17 ENA	18	19	RE1: PS/FI/HI/FY/BI	
	38	20 RUB/A	21 M/N	22	23 RE2	24 Äi kirj	25	26	RE2: UE/YH/KE/GE/TE	
Lokakuu	39	27 C-kieli	28	29	30	1				
		II						4.10-26.11.2021		
	40	4	5	6	7	8*	9	10	8-10. Uusinnat ja korotukset	
	41	11*	12	13	14	15	16	17		
	42	18	19	20	21	22	23	24	18.-22.10. Syys- loma	
	43	25	26	27	28	29	30	31		
Marraskuu	44	1	2	3*	4	5	6	7	3.11. Abipäivät/Oulun yliopisto	
	45	8	9	10	11	12	13	14		
	46	15	16	17	18	19	20	21		
	47	22	23	24	25	26	27	28		
		III						29.11.2021-4.2.2022		
Joulukuu	48	29	30	1	2	3*	4	5	3.12. its.juhla	
	49	6	7*	8	9	10	11	12	Robotics Beyond Borders/Tallinna, 7.12. Uusinnat ja korot.	
	50	13	14	15	16	17	18	19		
	51	20	21	22	23	24	25	26	22.12.2021-7.1.2022 joululoma	
2022	52	27	28	29	30	31	1	2		
Tammikuu	1	3	4	5	6	7	8	9		
	2	10	11	12	13	14	15	16		
	3	17	18	19	20	21	22	23		
	4	24	25	26	27	28	29	30		
Helmikuu	5	31	1	2	3	4	5	6		
		IV						7.2.-8.4.2022		
	6	7	8	9*	10*	11*	12	13	9.2. Abikonva, 10.2. Penkkarit, 11.2. Vanhat	
	7	14*	15	16	17	18	19	20	14.2. Uusinnat ja korotukset	
	8	21	22	23	24	25	26	27		
Maaliskuu	9	28	1	2	3	4	5	6		
	10	7	8	9	10	11	12	13	7.-11.3.2022 Talviloma	
	11	14	15 Äi luku	16	17 C-kie	18 Äi kirj	19	20		
	12	21 ENA	22	23 M/N	24	25 RE1	26	27	RE1: UE/YH/KE/GE/TE	
Huhtikuu	13	28 RUB/A	29	30 RE2	31	1	2	3		
	14	4	5	6	7	8	9	10		
		V						11.4.-4.6.2022		
	15	11	12	13	14*	15	16	17	14.4. Uusinnat ja korotukset, 15.4. Pitkäperjantai	
	16	18	19	20	21	22	23	24	18.5. Toinen pääsiäispäivä	
Toukokuu	17	25	26	27*	28	29	30	1	27.4. Kansallinen veteraanijuhla, opk lipunkanto	
	18	2	3	4	5	6	7	8		
	19	9	10	11	12	13	14	15		
	20	16	17	18	19	20	21	22		
	21	23	24	25	26*	27	28	29	26.5. Helatorstai	
Kesäkuu	22	30	31	1	2	3	4*	5	4.6. Kevätjuhla ja lakkiaiset, 10.6. Uusinnat ja korotukset	

KURSSIEN SUOSITELTAVA SUORITUSJÄRJESTYS LV 2021–2022 ALOITTAVILLE

Oppiaineet	Pakolliset + valinnaiset + paikalliset opinnot opintopisteinä	Lv 2021-2022	Lv 2022-2023	Lv 2023-2024
Äidinkieli ja kirjallisuus	12+6+2	ÄI1, ÄI2_ÄI3, ÄI4 _ENA3	ÄI5, ÄI6,_ÄI7, ÄI8, ÄI9 (Puhvi)	ÄI10, ÄI11
Toinen kotimainen kieli, ruotsi, B1	10+4+1	RUB11_RUB12, RUB13	RUB14, RUB15 _ENA6, RUB17	RUB16, RUB18
Vieras kieli, englanti, A1	12+4+1	ENA1_ENA2, ENA3 _ÄI4	ENA4, ENA5, ENA6 _RUB5	ENA7, ENA8, ENA9
Vieras kieli, saksa, B3	0+16	SAB31, SAB32, SAB33	SAB34, SAB35, SAB36	SAB37, SAB38

Matemaattis-luonnontieteelliset opinnot

Yht. opintokok.	2	MAY1		
Pitkä matematiikka	18+6+6	MAA2, MAA3, MAA4, MAA14	MAA5, MAA6, MAA7, MAA9 , MAA17 _YH2, MAA11, MAA15	MAA8, MAA10, MAA12, MAA13, MAA16
Lyhyt matematiikka	10+4+3	MAB2, MAB3	MAB4, MAB5, MAB6 , MAB7 _YH2	MAB8, MAB9, MAB10, MAB11
Biologia	4+6	BI1 _KE1_KE2_PS1	BI2_BI3, (BI4)	(BI5), (BI6)
Maantiede	2+6	GE1	GE2, (GE3)	(GE4)
Fysiikka	2+12+2	FY1_FY2, FY3	FY4, FY5, FY6	FY7, FY8, FY9
Kemia	2+8+2	BI1_KE1_KE2_PS1, KE3	KE4, KE5, KE6	KE7

Humanistis- yhteiskunnalliset opinnot

Filosofia	4+4	FI1	FI2, (FI3)	(FI4)
Psykologia	2+8	BI1_KE1_KE2_**PS1	(PS2), (PS3)	(PS4), (PS5)
Historia	6+6	HI1, HI2	HI3, (HI4)	(HI5), (HI6)
Yhteiskuntaoppi	6+2	YH1	MAA9_MAA17/MAB6_MAB7_**YH2, YH3	(YH4)
Ev. lut. uskonto	4+8	UE1	UE2, UE3, (UE5)	(UE4), (UE6)
Terveystieto	3+4	TE1	(TE2)	(TE3)

Taito- ja taideaineiden opinnot

Liikunta	4+6+12	LI1, LI4	(LI3), LI2, LI6	(LI5)
Musiikki	2/4+4	MU1	MU2, (MU4)	(MU3)
Kuvataide	2/4+4	KU1	KU2, (KU3)	(KU4)
Opinto-ohjaus	4+0+2	OP1, OP2	OP1, OP2	OP1, OP3
Temaattiset opinnot	0+12	vapaa	vapaa	vapaa
Lukiodiplomit	0+6	vapaa	vapaa	vapaa

Muut oppiaineet	Opintopisteet			
Jääkiekko	24	JK1, JK2, JK3, JK4, JK5	JK6, JK7, JK8, JK9, JK10	JK11, JK12
Kokeellista työskentelyä fysiikassa ja kemiassa	2		LUMA1	
Tieto- ja viestintäteknikka	3	TVT1	TVT2	

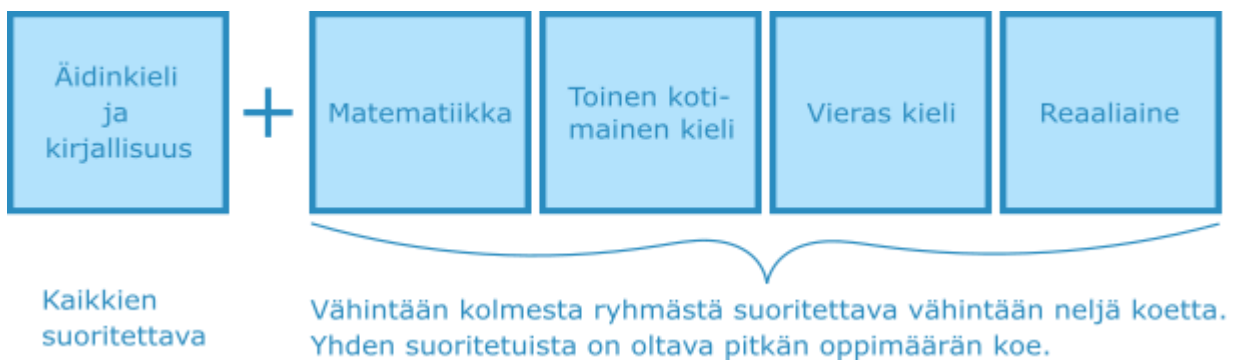
KURSSIEN SUOSITELTAVA SUORITUSJÄRJESTYS LV 2020–2021 ALOITTANEILLE

Oppiaine	1. vuosi (2020–2021)	2. vuosi (2021–2022)	3.vuosi (2023–2024)
Äidinkieli ja kirjallisuus	1,2,3	4,5,6,7	8,9,10
Englanti	1,2,3	4,5,6	7,8,9
Ruotsi	1,2,3	4,5,7	6,8,9
Saksa B3	1,2,3	4,5,6	7,8
MAY	1		
MAB	2,3	4,7,5	6,8,9
MAA	17,2,3,4,11	18, 5,6,7,8,12	9,10,13,14,16
Biologia	1	2, (3)	(4),(5)
Maantiede	1	(2),(4)	(3)
Fysiikka	1,2	3,4,5	6,7,8
Kemia	1	2,3,7	4,5,6
Filosofia	1	2 (4)	(4)
Psykologia	1	(2),(3)	(4),(5)
Historia	1,2	3, (5)	(4),(6)
Yhteiskuntaoppi	1	2,3	(4)
Uskonto/ET	1	2 (3),(4)	(5),(6)
Terveystieto	1	(2)	(3)
Liikunta	1,(4)	2, (3)	(5)
Musiikki	1	2*,(4)	(3)
Kuvataide	1	2*,(4)	(3)
Opinto-ohjaus	1	2,3,4	3,4
Teemaopinnot	2	1,3	1,3
Lukiodiplomit		2/4/5/6/8	
Taiteiden väliset kurssit		1/2/3	1/2/3
Jääkiekko	1,2,3,4,5	6,7,8,9,10	11,12
Tieto- ja viestintäteknikka	1	1,2	1
Opiskelijakuntatoiminta	1		
Muulla suoritettavat kurssit (anomuksesta)	vapaa		

YLIOPPILASTUTKINTO, KEVÄÄN 2022 TUTKINTOUUDISTUS

Uudistus koskee kokelaita, jotka aloittavat ylioppilastutkinnon suorittamisen keväällä 2022 tai sen jälkeen. Tutkinnon suorittaminen alkaa, kun kokelas ilmoittautuu ensimmäisen kerran suorittamaan ylioppilastutkinnon kokeita.

Uudessa tutkintorakenteessa ylioppilastutkintoon on sisällytettävä vähintään viiden tutkintoaineen kokeet. Kaikkien kokelaiden on sisällytettävä tutkintoonsa äidinkielen ja kirjallisuuden koe. Lisäksi tutkintoon on sisällytettävä vähintään neljä eri tutkintoaineen koetta vähintään kolmesta seuraavasta ryhmästä: matematiikka, toinen kotimainen kieli, vieras kieli ja reaaliaine. Kokeisiin tulee sisältyä vähintään yksi pitkän oppimäärän koe.

Tutkintoon vaadittujen viiden kokeen lisäksi kokelas voi suorittaa yhden tai useamman muun kokeen. Kokelas voi halutessaan suorittaa eri oppimäärien kokeita samassa tutkintoaineessa. Saman aineen eri oppimäärien kokeet voidaan kuitenkin laskea suoritukseksi vain kerran, esimerkiksi lyhyt ja pitkä matematiikka tai evankelisluterilainen uskonto ja ortodoksinen uskonto.

Kokelas voi halutessaan valita toisen kotimaisen kielen kokeen sijasta äidinkieleltään ruotsin- tai suomenkielisille kokelaille tarkoitetun äidinkielen ja kirjallisuuden kokeen kyseisessä kielessä. Kokelas voi myös halutessaan suorittaa vieraan kielen kokeen sijasta äidinkielen ja kirjallisuuden kokeen saamen kielessä.

Lautakunta on julkaissut verkossa toimivan palvelun, jossa voi kokeilla, millaiset koe yhdistelmät täyttävät nämä kriteerit. Pääset palveluun [tästä](#).

PAKOLLISET, VALINNAISET JA PAIKALLISET OPINTOJAKSOT**OPS 2021**

ÄIDINKIELI JA KIRJALLISUUS	
Pakolliset	
ÄI1	Tekstien tulkinta ja kirjoittaminen
ÄI2_ÄI3	Kieli- ja tekstietoisuus sekä vuorovaikutus
ÄI4_ENA3	Kieli, kulttuuri ja kirjallisuus
ÄI5	Tekstien tulkinta
ÄI6_ÄI7	Kirjoittaminen ja vuorovaikutus
ÄI8	Kirjallisuus 2
Valtakunnalliset valinnaiset	
ÄI9	Vuorovaikutus 3
ÄI10	Kirjoittaminen 2/Abin kirjoitustaito
ÄI11	Tekstien tulkinta 2/Abin lukutaito
TOINEN KOTIMAINEN KIELI	
Pakolliset	
RUB11_RUB12	Opiskelutaidot ja ruotsin kieli arjessani
RUB13	Kulttuuri ja mediat
RUB14	Ympäristömme
RUB15_ENA6	Kielitaito opiskelu- ja työelämässä
Valtakunnalliset valinnaiset	
RUB16	Viesti ja vaikuta puhuen
RUB17	Kestävä elämäntapa
Paikalliset	
RUB18	Ruotsin kertaus
VIERAS KIELI, ENGLANTI	
Pakolliset	
ENA1_ENA2	Opiskelutaidot ja englanti globaalina kielenä
ENA3_ÄI4	Kieli, kulttuuri ja kirjallisuus
ENA4	Englannin kieli vaikuttamisen välineenä
ENA5	Kestävä tulevaisuus ja tiede
RUB15_ENA6	Kielitaito opiskelu- ja työelämässä
Valtakunnalliset valinnaiset	
ENA7	Ympäristö ja kestävä elämäntapa
ENA8	Viesti ja vaikuta puhun
Paikalliset	
ENA9	Englannin kertaus
VIERAS KIELI, SAKSA	
Valtakunnalliset valinnaiset	
SAB31	Johdatus saksan kieleen ja kulttuuriin
SAB32	Selviytyminen arkisissa tilanteissa
SAB33	Vapaa-aika ja jokapäiväinen elämä

SAB34	Kulttuurien kohtaamisia
SAB35	Hyvinvointi ja huolenpito
SAB36	Kulttuuri
SAB37	Opiskelu ja työelämä
SAB38	Ajankohtaisuus ja mediat
MATEMATIIKKA	
PITKÄ MATEMATIIKKA	
Pakolliset kurssit	
MAY	Luvut ja yhtälöt
MAA2	Funktiot ja yhtälöt
MAA3	Geometria
MAA4	Analyttinen geometria ja vektorit
MAA5	Funktiot ja yhtälöt 2
MAA6	Derivaatta
MAA7	Integraalilaskenta
MAA8	Tilastot ja todennäköisyys
MAA9_MAA17_YH2	Pitkä matematiikka ja taloustieto
Valtakunnalliset valinnaiset	
MAA10	3D-geometria
MAA11	Algoritmit ja lukuteoria
MAA12	Analyysi ja jatkuva jakauma
Paikalliset	
MAA13	Pitkän matematiikan kertaus
MAA14	Pitkän matematiikan tuki 1
MAA15	Pitkän matematiikan tuki 2
MAA16	Tekniset apuvälineet matematiikassa
LYHYT MATEMATIIKKA	
Pakolliset	
MAY	Luvut ja yhtälöt
MAB2	Lausekkeet ja yhtälöt
MAB3	Geometria
MAB4	Matemaattisia malleja
MAB5	Tilastot ja todennäköisyys
MAB6_MAB7_YH2	Lyhyt matematiikka ja taloustieto
Valtakunnalliset valinnaiset	
MAB8	Matemaattinen analyysi
MAB9	Tilastollinen todennäköisyys
Paikalliset	
MAB10	Lyhyen matematiikan kertaus
BIOLOGIA	
Pakolliset	
BI1_KE1_KE2_PS1	Tieteellinen tutkimus ja kolme ainerealia

BI2_BI3	Ekologia ja ihmisen vaikutus ympäristöön
Valtakunnalliset valinnaiset	
BI4	Solu ja perinnöllisyys
BI5	Ihmisen biologia
BI6	Biotekniikka ja sen sovellukset
MAANTIEDE	
Pakolliset	
GE1	Maaailma muutoksessa
Valtakunnalliset valinnaiset	
GE2	Sininen planeetta
GE3	Yhteinen maailma
GE4	Geomedia – tutki, osallistu ja vaikuta
FYSIIKKA	
Pakolliset	
FY1_FY2	Fysiikka luonnontieteenä
Valtakunnalliset valinnaiset	
FY3	Energia ja lämpö
FY4	Voima ja liike
FY5	Jaksollinen liike ja aallot
FY6	Sähkö
FY7	Sähkömagnetismi ja valo
FY8	Aine, säteily ja kvantittuminen
Paikalliset	
FY9	Fysiikan kertaus
KEMIA	
Pakolliset kurssit	
KE1_KE2_ BI1_PS1	Tieteellinen tutkimus ja kolme ainereaalaa
Valtakunnalliset valinnaiset	
KE3	Molekyylit ja mallit
KE4	Kemiallinen reaktio
KE5	Kemiallinen energia ja kiertotalous
KE6	Kemiallinen tasapaino
Paikalliset	
KE7	Kemian kertaus
FILOSOFIA	
Pakolliset	
FI1	Johdatus filosofiseen ajatteluun
FI2	Etiikka
Valtakunnalliset valinnaiset	
FI3	Yhteiskuntafilosofia
PSYKOLOGIA	
Pakolliset	

PS1_BI1_KE1_KE2	Tieteellinen tutkimus ja kolme ainerealia
Valtakunnalliset valinnaiset	
PS2	Kehittyvä ihminen
PS3	Tietoa käsittelevä ihminen
PS4	Tunteet ja mielenterveys
PS5	Yksilöllinen ja yhteisöllinen ihminen
HISTORIA	
Pakolliset	
HI1	Ihminen, ympäristö ja historia
HI2	Kansainväliset suhteet
HI3	Itsenäisen Suomen historia
Valtakunnalliset valinnaiset	
HI4	Eurooppalainen ihminen
HI5	Ruotsin itämaasta Suomeksi
HI6	Maailman kulttuurit kohtaavat
YHTEISKUNTAOPPI	
Pakolliset	
YH1	Suomalainen yhteiskunta
MAA9_MAA17_YH2 MAB6_MAB_YH2	Pitkä/lyhyt matematiikka ja taloustieto
YH3	Suomi, Eurooppa ja muuttuva maailma
Valtakunnalliset valinnaiset	
YH4	Lakitieto
USKONTO	
Pakolliset	
UE1	Uskonto ilmiönä – kristinuskon, juutalaisuuden ja islamin jäljillä
UE2	Maailmanlaajuinen kristinuskko
Valtakunnalliset valinnaiset	
UE3	Maailman uskontoja ja uskonnollisia liikkeitä
UE4	Uskonto, kulttuuri ja yhteiskunta Suomessa
UE5	Uskonto taiteissa ja populaarikulttuurissa
UE6	Uskonto, tiede ja media
TERVEYSTIETO	
Pakolliset	
TE1	Terveys voimavarana
Valtakunnalliset valinnaiset	
TE2	Terveys ja ympäristö
TE3	Terveys ja yhteiskunta
LIIKUNTA	
Pakolliset	
LI1	Oppiva liikkuja
LI2	Aktiivinen elämä

Valtakunnalliset valinnaiset	
LI3	Uudet mahdollisuudet
LI4	Yhdessä liikkuen
LI5	Virkistystä liikunnasta
Paikalliset	
LI6	Vanhojen tanssit
LI7-LI11	Tavoitteellinen harrastaminen liikunnassa
MUSIIKKI	
Pakolliset	
MU1	Intro – kaikki soimaan
öMU2	Syke – soiva ilmaisu
Valtakunnalliset valinnaiset	
MU3	Genre – globaali uteliaisuus
MU4	Demo –luovasti yhdessä
KUVATAIDE	
Pakolliset	
KU1	Omat kuvat, jaetut kulttuurit
KU2	Ympäristön tilat, paikat ja ilmiöt
Valtakunnalliset valinnaiset	
KU3	Kuva viestii ja vaikuttaa
KU4	Taiteen monet maailmat
OPINTO-OHJAUS	
Pakolliset	
OP1	Minä opiskelijana
OP2	Jatko-opinnot, työelämä ja tulevaisuus
Paikalliset	
OP3	Työelämään tutustuminen
TEMAATTISET OPINNOT	
Valtakunnalliset valinnaiset (paikallinen sisältö)	
TO1	Opiskelijakuntatoiminta
TO2	Kansainväliset hankkeet
TO3	Liikennekasvatus
TO4	Luovuus kuuluu kaikille – piirtäminen/valokuvaus/musiikki/video
TO5	Työelämään orientoiva osaaminen
TO6	Kirjallisuuden teemaopinnot
LUKIODIPLOMIT	
Valtakunnalliset valinnaiset	
KULD2	Kuvataiteen lukiodiplomi
LILD4	Liikunnan lukiodiplomi
MELD5	Median lukiodiplomi
PAIKALLISET OPPIAINEET	

JÄÄKIEKKO	
Paikalliset	
JK1	Jääkiekko ja opiskelu, kasvaminen aikuisuuteen
JK2	Urheilulliset ja terveet elämäntavat
JK3	Harjoittelu ja kilpailu
JK4	Pelikäsitys ja pelitilanneroolit
JK5	Pitkääntäytymisen suunnitelma
JK6	Jääkiekko ja teknologia
JK7	Mentaalivalmennus
JK8	Yleisen urheilullisuuden kehittäminen (koordinaatio ja liikkuvuus)
JK9	Voima ja nopeus
JK10	Kesäharjoittelun suunnitelma
JK11	Taktiikkaa ja pelitilanteita
JK12	Jääkiekon erikoistilanteet
LUMA	
Paikalliset	
LUMA1	Kokeellista työskentelyä fysiikassa ja kemiassa
TIETO- JA VIESTINTÄTEKNIikka	
Paikalliset	
TVT1	Digitaalisen opiskeluympäristön työvälineet ja sovellukset
TVT2	Digitutorointi
Muut lukion tehtävään soveltuvat opinnot (anomuksesta, esim.)	
	Kansalaisopiston kurssit
	Kielikurssit
	Abikurssit

PAKOLLISET, SYVENTÄVÄT JA SOVELTAVAT KURSSIT OPS2016
(Kurssikoodi, kurssin nimi)

OPS 2016

ÄIDINKIELI JA KIRJALLISUUS	
Pakolliset kurssit	
ÄI1	Tekstit ja vuorovaikutus
ÄI2	Kieli, kulttuuri ja identiteetti
ÄI3	Kirjallisuuden keinoja ja tulkintaa
ÄI4	Tekstit ja vaikuttaminen
ÄI5	Teksti ja konteksti
ÄI6	Nykykulttuuri ja kertomukset
Valtakunnalliset syventävät kurssit	
ÄI7	Puhe- ja vuorovaikutustaitojen syventäminen
ÄI8	Kirjoittamistaitojen syventäminen
ÄI9	Lukutaitojen syventäminen
Paikalliset soveltavat kurssit	
ÄI10	Kirjallisuuden teemakurssi
TOINEN KOTIMAINEN KIELI	
Pakolliset kurssit	
RUB1	Minun ruotsini
RUB2	Hyvinvointi ja ihmissuhteet
RUB3	Kulttuuri ja mediat
RUB4	Monenlaiset elinympäristömme
RUB5	Opiskelu- ja työelämää ruotsiksi
Valtakunnalliset syventävät kurssit	
RUB6	Viesti ja vaikuta puhuen
RUB7	Kestävä elämäntapa
Paikalliset soveltavat kurssit	
RUB8	Ruotsin kertauskurssi (½)
RUB9	Pohjoismaisen kirjallisuuden ja elokuvan teemakurssi
VIERAS KIELI, ENGLANTI	
Pakolliset kurssit	
ENA1	Englannin kieli ja maailmani
ENA2	Ihminen verkostoissa
ENA3	Kulttuuri-ilmiöitä
ENA4	Yhteiskunta ja ympäröivä maailma
ENA5	Tiede ja tulevaisuus
ENA6	Opiskelu, työ ja toimeentulo
Valtakunnalliset syventävät kurssit	
ENA7	Kestävä elämäntapa
ENA8	Viesti ja vaikuta puhun
Paikalliset soveltavat kurssit	
ENA9	Englannin kertauskurssi (½)

VIERAS KIELI, SAKSA	
Valtakunnalliset syventävät kurssit	
SAB31	Tutustutaan toisiimme ja uuteen kieleen
SAB32	Matkalla maailmassa
SAB33	Elämän tärkeitä asioita
SAB34	Monenlaista elämää
SAB35	Hyvinvointi ja huolenpito
SAB36	Kulttuuri ja mediat
SAB37	Opiskelu, työ ja tulevaisuus
SAB38	Yhteinen maapallomme
MATEMATIIKKA	
PITKÄ MATEMATIIKKA	
Pakolliset kurssit	
MAY	Luvut ja lukujonot (yht. opintokokonaisuus)
MAA2	Polynomifunktiot ja -yhtälöt
MAA3	Geometria
MAA4	Vektorit
MAA5	Analyttinen geometria
MAA6	Derivaatta
MAA7	Trigonometriset funktiot
MAA8	Juuri- ja logaritmfunktiot
MAA9	Integraalilaskenta
MAA10	Todennäköisyys ja tilastot
Valtakunnalliset syventävät kurssit	
MAA11	Lukuteoria ja todistaminen
MAA12	Algoritmit matematiikassa
MAA13	Differentiaali- ja integraalilaskennan jatkokurssi
Paikalliset soveltavat kurssit	
MAA14	Kertauskurssi
MAA15	Orientoiva kurssi (ennen 1.8.2019 alkaneet)
MAA16	Tekniset apuvälineet matematiikassa (½)
MAA17	Orientoiva kurssi
MAA18	Orientoivan jatkokurssi
LYHYT MATEMATIIKKA	
Pakolliset kurssit	
MAY	Luvut ja lukujonot (yht. opintokokonaisuus)
MAB2	Lausekkeet ja yhtälöt
MAB3	Geometria
MAB4	Matemaattisia malleja
MAB5	Tilastot ja todennäköisyys
MAB6	Talousmatematiikka
Valtakunnalliset syventävät kurssit	
MAB7	Matemaattinen analyysi
MAB8	Tilastot ja todennäköisyys

Paikalliset soveltavat kurssit	
MAB9	Kertauskurssi
BIOLOGIA	
Pakolliset kurssit	
BI1	Elämä ja evoluutio
BI2	Ekologia ja ympäristö
Valtakunnalliset syventävät kurssit	
BI3	Solu ja perinnöllisyys
BI4	Ihmisen biologia
BI5	Biologian sovellukset
MAANTIEDE	
Pakolliset kurssit	
GE1	Maailma muutoksessa
Valtakunnalliset syventävät kurssit	
GE2	Sininen planeetta
GE3	Yhteinen maailma
GE4	Geomedia – tutki, osallistu ja vaikuta
FYSIIKKA	
Pakolliset kurssit	
FY1	Fysiikka luonnontieteenä
Valtakunnalliset syventävät kurssit	
FY2	Lämpö
FY3	Sähkö
FY4	Voima ja liike
FY5	Jaksollinen liike ja aallot
FY6	Sähkömagnetismi
FY7	Aine ja säteily
Paikalliset soveltavat kurssit	
FY8	Fysiikan kertauskurssi
KEMIA	
Pakolliset kurssit	
KE1	Kemiaa kaikkialla
Valtakunnalliset syventävät kurssit	
KE2	Ihmisen ja elinympäristön kemiaa
KE3	Reaktiot ja energia
KE4	Materiaalit ja teknologia
KE5	Reaktiot ja tasapaino
Paikalliset soveltavat kurssit	
KE6	Kemian kertaus- ja ympäristökurssi
KE7	Luonnontieteiden työkurssi
FILOSOFIA	
Pakolliset kurssit	

FI1	Johdatus filosofiseen ajatteluun
FI2	Etiikka
Valtakunnalliset syventävät kurssit	
FI3	Yhteiskuntafilosofia
PSYKOLOGIA	
Pakollinen kurssi	
PS1	Psyykkinen toiminta ja oppiminen
Valtakunnalliset syventävät kurssit	
PS2	Kehittyvä ihminen
PS3	Tietoa käsittelevä ihminen
PS4	Tunteet, psyykkinen hyvinvointi ja mielenterveys
PS5	Yksilöllinen ja yhteisöllinen ihminen
HISTORIA	
Pakolliset kurssit	
HI1	Ihminen ympäristön ja yhteiskuntien muutoksessa
HI2	Kansainväliset suhteet
HI3	Itsenäisen Suomen historia
Valtakunnalliset syventävät kurssit	
HI4	Eurooppalaisen maailmankuvan kehitys
HI5	Ruotsin itämaasta Suomeksi
HI6	Maailman kulttuurit kohtaavat
YHTEISKUNTAOPPI	
Pakolliset kurssit	
YH1	Suomalainen yhteiskunta
YH2	Taloustieto
YH3	Suomi, Eurooppa ja muuttuva maailma
Valtakunnalliset syventävät kurssit	
YH4	Kansalaisen lakitieto
USKONTO	
Pakolliset kurssit	
UE1	Uskonto ilmiönä – kristinuskon, juutalaisuuden ja islamin jäljillä
UE2	Maailmanlaajuinen kristinuskko
Valtakunnalliset syventävät kurssit	
UE3	Maailman uskontoja ja uskonnollisia liikkeitä
UE4	Uskonto suomalaisessa yhteiskunnassa
UE5	Uskonnot tieteessä, taiteessa ja populaarikulttuurissa
UE6	Uskonnot ja media
ELÄMÄNKATSOMUSTIETO	
Pakolliset kurssit	
ET1	Maailmankatsomus ja kriittinen ajattelu
ET2	Ihminen, identiteetti ja hyvä elämä
Valtakunnalliset syventävät kurssit	

ET3	Yksilö ja yhteisö
ET4	Kulttuurit katsomuksen muovaajina
ET5	Katsomusten maailma
ET6	Teknologia, maailmankatsomukset ja ihmiskunnan tulevaisuus
TERVEYSTIETO	
Pakolliset kurssit	
TE1	Terveyden perusteet
Valtakunnalliset syventävät kurssit	
TE2	Ihminen, ympäristö ja terveys
TE3	Terveyttä tutkimassa
LIIKUNTA	
Pakolliset kurssit	
LI1	Energiaa liikunnasta
LI2	Aktiivinen elämäntapa
Valtakunnalliset syventävät kurssit	
LI3	Terveyttä liikkuen
LI4	Yhdessä liikkuen
LI5	Hyvinvointia liikkuen
Paikalliset soveltavat kurssit	
LI6	Vanhojen päivän tanssit
LI7-LI11	Lajivalmennus
MUSIIKKI	
Pakolliset kurssit	
MU1	Musiikki ja minä
öMU2	Moniääninen Suomi
Valtakunnalliset syventävät kurssit	
MU3	Ovet auki musiikille
MU4	Musiikki viestii ja vaikuttaa
KUVATAIDE	
Pakolliset kurssit	
KU1	Kuvat ja kulttuurit
KU2	Muotoillut ja rakennetut ympäristöt
Valtakunnalliset syventävät kurssit	
KU3	Osallisena mediassa
KU4	Taiteen monet maailmat
OPINTO-OHJAUS	
Pakolliset kurssit	
OP1	Minä opiskelijana
OP2	Jatko-opinnot ja työelämä
Paikalliset soveltavat kurssit	
OP3	Työelämään tutustuminen
OP4	Tutortoiminta

TEEMAOPINNOT	
Valtakunnalliset syventävät kurssit	
TO1	Monitieteinen ajattelu
TO2	Tutkiva työskentely teknologialla (esim. Robotiikka-hanke)
TO3	Osaaminen arjessa
LUKIODIPLOMIT	
Valtakunnalliset syventävät kurssit	
KULD2	Kuvataiteen lukiodiplomi
LILD4	Liikunnan lukiodiplomi
MELD5	Median lukiodiplomi
MULD6	Musiikin lukiodiplomi
TELD8	Teatterin lukiodiplomi
TAITEIDEN VÄLISET KURSSIT	
Valtakunnalliset syventävät kurssit	
TA1	Monitaiteellinen musiikkiprojekti
TA2	Nykytaiteen keinoin
TA3	Taidetta kaikilla aisteilla
MUUT OPPIAINEET	
JÄÄKIEKKO	
Paikalliset soveltavat kurssit	
JK1	Jääkiekko ja muu opiskelu, kasvaminen aikuisuuteen
JK2	Urheilulliset, terveelliset elämäntavat, henkisen kunnon kehittäminen
JK3	Harjoittelu ja kilpailu
JK4	Pelikäsitys ja peliroolit
JK5	Pitkätähdimen suunnittelu, liikkuvuus
JK6	Taktiikka ja erikoistilanteet
JK7	Yleisen urheilullisuuden kehittäminen
JK8	Voima
JK9	Tekniikka ja peliharjoitteet, jääkiekkotaitojen kehittäminen
JK10	Kesäharjoittelun suunnitelma
JK11	Erikoistilanteet, ylivoima 5-4, 5-3, 6-4, 6-3, Erikoistilanteet, alivoima 4-5, 3-5, 4-6, 3-6
JK12	Nopeus
TIETO- JA VIESTINTÄTEKNIikka	
Paikalliset soveltavat kurssit	
TVT1	Tieto- ja viestintäteknikka lukiolaisen työvälineenä
TVT2	iPad-tutorointi

MUUT OPINNOT	
OPISKELIJAKUNTATOIMINTA	
OPK1	Opiskelijakuntatoiminta
Muut lukion tehtävään soveltuvat opinnot (erillinen sopimus)	
	Liikennekasvatus
	Innostutaan yrittäjyydestä
	Kesäyrittäjyys
	UP 1- Ajattelun taidot (StartUp Hight School) UP2 - Ideoiden toteuttaminen (StartUp Hight School) UP3 - Suunnitelmallinen tekeminen (StartUp Hight School)
	Kansainvälinen yhteistyöprojekti
	Ensiapukoulutus
	Kansalaisopiston kurssit
	Luovuus kuuluu kaikille-kurssit (Everyone Can Create)
	Kielikurssit
	Abikurssit
	Isoiskoulutus

OTE OPS 2021: OPISKELIJAN OPPIMISEN JA OSAAMISEN ARVIOINTI

5.1. Arvioinnin tavoitteet ja tehtävät lukiokoulutuksessa

Opiskelijan työskentelyä, oppimista ja osaamisen kehittymistä tulee arvioida monipuolisesti. Opiskelijan arvioinnilla pyritään ohjaamaan ja kannustamaan opiskelua sekä kehittämään opiskelijan edellytyksiä itsearviointiin. Opiskelijalla on oikeus saada tieto arvioinnissa käytettävistä arviointiperusteista ja niiden soveltamisesta häneen. Opiskelijalle on lukio-opintojen aikana annettava mahdollisuus itsearviointiin. (Lukiolaki 714/2018, 37 § 1 mom.)

Arviointi on aina sidoksissa tavoitteisiin ja kulloiseenkin tilanteeseen. Lukiokoulutuksessa arvioinnilla on kaksi keskeistä tehtävää:

1. Oppimisen tukeminen ja ohjaaminen. Tätä tehtävää toteuttaa opintojakson aikana annettava palaute, formatiivinen arviointi. Palautteella kuvataan opiskelijan edistymistä suhteessa asetettuihin tavoitteisiin. Se on tärkeä osa opiskelijan ja opettajan vuorovaikutusta. Opintojakson aikainen palaute sekä lukio-opintojen aikainen, opettajan tuella tehty itsearviointi ja vertaisarviointi auttavat opiskelijaa ymmärtämään omaa oppimistaan, tunnistamaan vahvuuksiaan, korjaamaan virheitään ja kehittämään työskentelyään niin, että oppimiselle asetetut tavoitteet voivat toteutua.
2. Osaamiselle ja oppimiselle asetettujen tavoitteiden saavuttamisen näkyväksi tekeminen. Tätä tehtävää toteuttaa osaamisen ja opitun arviointi, summatiivinen arviointi. Osaamisen arviointi perustuu todennettuun näyttöön siitä, kuinka hyvin ja missä määrin opiskelija on saavuttanut opintojaksolle asetetut tavoitteet. Opintojakson arvosana määräytyy oppiaineen tavoitteiden, keskeisten sisältöjen, oppiaineessa määriteltyjen laaja-alaisen osaamisen tavoitteiden sekä arviointiperusteiden mukaan.

Sekä formatiiviseen että summatiiviseen arviointiin kuuluu opiskelijan työskentelyn arviointi, joka perustuu oppiaineissa määriteltyihin työskentelyn tavoitteisiin ja niiden saavuttamiseen.

Arvioinnin tulee olla monipuolista ja tarkoituksenmukaisin menetelmin toteutettua. Opiskelijalla on oltava opintojakson aikana erilaisia mahdollisuuksia, tilaisuuksia ja tapoja osoittaa oppimistaan ja osaamistaan. Arvioinnilla saatu tieto auttaa opettajia suuntaamaan opetustaan opiskelijoiden tarpeiden mukaisesti.

Yleisten arviointiperusteiden lisäksi kunkin opintojakson tavoitteet ja arviointiperusteet on selvitettävä opiskelijalle opintojakson alussa, jolloin niistä keskustellaan opiskelijoiden kanssa ja tuetaan heidän opintojensa suunnittelua. Opiskelijan tulee saada tietää, mitä hänen on tarkoitus oppia ja miten hänen edistymistään arvioidaan. Arviointiperusteilla parannetaan arvioinnin läpinäkyvyyttä.

Arvioinnin tavoitteet ja tehtävät kiteytyvät lukion arviointikulttuurissa, joka on osa oppilaitoksen toimintakulttuuria. Arviointikulttuurilla tarkoitetaan niitä arvoja, normeja ja käytänteitä, joita sovelletaan yhteisessä arviointityöskentelyssä. Arviointikulttuurin näkyväksi tekeminen ja kehittäminen edellyttävät, että lukiossa on kirjattu yhtenäisiä arviointiin liittyviä periaatteita ja käytänteitä, joiden toteutumista seurataan.

5.1.1. Arvioinnin toteuttaminen ja arviointipalautteen antamisen käytänteet

Ylitornion yhteiskoulun lukiossa käytetään monipuolisia formatiivisia (opiskelun aikaisia) ja summatiivisia arviointimenetelmiä. Käytetyt arviointimenetelmät ovat johdonmukaisia, tasapuolisia, läpinäkyviä, kannustavia ja osallistavia. Arviointimenetelmiä voivat olla esim. testi, portfolio, raportti, äänite, video, suullinen tai kirjallinen esitelmä, suullinen tai kirjallinen tehtävä, työselostus, oppimispäiväkirja, perinteinen koe ja aineistopohjainen koe (annettu tai avoin lähdemateriaali). Arviointimenetelmät voivat olla myös keskenään vaihtoehtoisia.

Yksilöllisten osaamisen näyttöjen lisäksi voidaan toteuttaa pari- ja ryhmänäyttöjä. Käytetyt arviointimenetelmät ovat sovellettavissa myös etäopetukseen. Etäopetuksessa yksilöllisten digitaalisten näyttöjen merkitys korostuu, mutta myös ryhmä- ja parinäyttöjen toteuttaminen digitaalisella alustalla on mahdollista.

Arviointipalautetta voidaan antaa sekä suullisesti että kirjallisesti. Palautteen tarkoitus on tukea oppimista, auttaa opiskelijaa eteenpäin ja tehdä näkyväksi osaamiselle ja oppimiselle asetettujen tavoitteiden saavuttaminen. Itsearviointi sekä vastavuoroinen ryhmä- ja vertaisarviointi kehittävät opiskelijan ymmärrystä omasta oppimisesta, opiskelunvalmiuksista sekä itsestä ryhmän jäsenenä.

5.2. Opintojakson arviointi

Opiskelijan työskentelyä, oppimista ja osaamisen kehittymistä tulee arvioida opetussuunnitelman mukaisen opintojakson suorittamisen aikana suhteessa opintojaksolle asetettuihin tavoitteisiin. Opiskelijan tulee saada palautetta oppimisensa kehittymisestä. (Lukiolaki 714/2018, 37 § 2 mom.)

Opetussuunnitelman mukainen opintojakso arvioidaan sen suorittamisen päätteeksi. (Lukiolaki 714/2018, 37 § 3 mom.)

Opiskelijan oppimista arvioidaan opintojakson aikana antamalla hänelle arviointipalautetta opintojakson tavoitteiden saavuttamisesta. Oppimista tukevaa palautetta tulee antaa riittävän aikaisessa vaiheessa opintojaksoa, jotta opiskelijalla on mahdollisuus kehittää sen perusteella opiskeluaan ja työskentelyään.

Opiskelijan opintosuorituksista annetaan arvosana tai suoritusmerkintä opintojakson päätyttyä. Jos opintojakso koostuu useammasta saman oppimäärän moduulista, annetaan siitä yksi arvosana. Jos kyse on usean oppiaineen yhteisestä opintojaksosta, arvosanat annetaan oppiaineittain. Arvosanojen tulee perustua monipuoliseen oppimisen, osaamisen ja opitun näyttöön opintojakson tavoitteiden saavuttamisesta. Arvioinnin kohteina ovat opiskelijan tiedot, taidot ja työskentely. Arviointi ei kohdistu opiskelijan arvoihin, asenteisiin tai henkilökohtaisiin ominaisuuksiin. Arvioinnin toteuttamisesta päätetään tarkemmin paikallisessa opetussuunnitelmassa.

Oppimisen tuen tarpeet, kuten sairaudesta tai vammasta johtuvat haasteet, lukemisen tai kirjoittamisen erityisvaikeus, maahanmuuttajien kielelliset vaikeudet sekä muut syyt, jotka vaikeuttavat osaamisen osoittamista, tulee ottaa arvioinnissa huomioon siten, että opiskelijalla on mahdollisuus erityisjärjestelyihin ja vaihtoehtoisiiin tapoihin osoittaa osaamisensa.

5.2.1. Numeroarvosanat ja suoritusmerkinnät

Numeroin annettavassa arvostelussa käytetään asteikkoa 4–10. Arvosana 5 osoittaa välttäviä, 6 kohtalaisia, 7 tyydyttäviä, 8 hyviä, 9 kiitettäviä ja 10 erinomaisia tietoja ja taitoja. Hylätty suoritus merkitään arvosanalla 4. Opintojakso tai oppiaine, jota ei arvostella numeroin, arvioidaan suoritetuksi tai hylätyksi. (Valtioneuvoston asetus lukiokoulutuksesta 810/2018, 17 §.)

Opiskelija saa arvosanan opintojaksoihin sisällyvistä opinnoista. Opintojaksoihin sisällyvistä pakollisista opinnoista ja valtakunnallisista valinnaisista opinnoista annetaan numeroarvosanat lukuun ottamatta opinto-ohjauksen opintojaksoja, joista annetaan suoritusmerkintä (S = suoritettu, H = hylätty). Muista valinnaisista opinnoista voidaan antaa arvosanaksi paikallisessa opetussuunnitelmassa päätettävällä tavalla numeroarvosana tai suoritusmerkintä.

Arvosanaa voidaan täydentää ja täsmentää kirjallisesti annetulla sanallisella arvioinnilla tai arviointikeskustelussa annetulla palautteella. Kesken olevan opintojakson merkintätavasta ja suorituksen täydentämiskäytännöistä päätetään paikallisessa opetussuunnitelmassa.

Lukiolain (714/2018) 37 §:n 3 momentin mukaan opiskelijalle tulee varata mahdollisuus osoittaa saavuttaneensa opintojaksolla edellytetyt tiedot ja taidot, mikäli hän ei ole suorittanut opintojaksoa hyväksytysti.

Opiskelijalla on oikeus korottaa sekä hyväksytyä että hylättyä arvosanaa siten, että hän voi osoittaa osaamistaan opintojakson keskeisissä tiedoissa ja taidoissa. Uusimisen käytännöistä määritellään tarkemmin paikallisessa opetussuunnitelmassa. Arvioinnin tulee tällöinkin olla monipuolista. Lopulliseksi arvosanaksi tulee eri uusimiskertojen arvosanoista paras.

5.2.1.1. Paikallisen valinnaisen opintojakson arviointi

Paikalliset valinnaiset opintojaksot arvioidaan suoritusmerkinnällä (S =suoritettu, H =hylätty). Paikallisesta valinnaisesta opintojaksosta edellytetään hyväksyty arvosana, jotta se voidaan lukea mukaan oppiaineen oppimäärään.

5.2.1.2. Kesken oleva opintojakso (K)

Kesken oleva opintojakso kirjataan opintosuoritusrekisteriin K-merkinnällä. Opintojakson suorittaminen on kesken, jos opiskelijalla on opintojakson päätyttyä suorittamatta jokin opintojakson arviointiperusteena oleva tehtävä tai näyttö tai opintojakson arviointi on muulla tavoin kesken.

Kesken jäänyttä opintojaksoa voi täydentää opettajan kanssa sovittavalla tavalla periodin korotuspäivään asti, jonka jälkeen opintojakso ja kaikki sen suoritukset mitätöityvät. Viidennessä periodissa kesken jääneen opintojakson suoritusta voi täydentää jakson viimeistä työpäivää seuraavaan perjantaihin asti.

Mikäli suoritus jää kesken johtuen opiskelijan sairastumisesta tai muusta erityisestä syystä, opettajakunta voi päätöksellään myöntää opiskelijalle lisäaikaa opintojakson suoritusten täydentämiseen.

Mitätöity opintojakso voidaan suorittaa uudelleen vasta, kun opintojakso on seuraavan kerran tarjolla. Suorituksessa ei voi hyödyntää aikaisemmin ko. opintojaksolle laadittuja ja jo arvioituja opintojakson arviointiperusteena olevia tehtäviä tai näyttöjä.

Mikäli mitätöity opintojakso on jostain erityisen painavasta syystä suoritettava itsenäisesti, itsenäisen opintojakson suorittamisen voi aloittaa aikaisintaan mitätöintipäivää seuraavan periodin alussa.

5.2.1.3. Opintojakson jättäminen arvioimatta

Opintojakso jätetään arvioimatta ja kaikki sen suoritukset mitätöityvät

- 1) jos opiskelijalla on liian monta perustelematonta poissaoloa opintojaksolta (esim. 6 opetuskertaa/2 opintopisteen opintojakso, ks. Suunnitelma poissaolojen ehkäisystä ja niihin puuttumisesta)
- 2) jos opiskelijan todetaan käyttäneen vilppiä.

Vilpiksi tulkitaan

- 1) lunttaus tai muu vilpillinen toiminta tai sen yritys koetilanteessa
- 2) toisen henkilön osittain tai kokonaan laatiman työn esittäminen omana työnä
- 3) internetistä tai muusta lähteestä osittain tai kokonaan kopioidun työn esittäminen omana työnä.

Vilpin vuoksi arvioimatta jätetty opintojakso voidaan suorittaa uudelleen vasta, kun se on seuraavan kerran tarjolla. Mikäli vilpin vuoksi arvioitu opintojakso on jostain erityisen painavasta syystä suoritettava itsenäisesti, itsenäisen opintojakson suorittamisen voi aloittaa aikaisintaan mitätöintipäivää seuraavan jakson alussa.

Avustaminen toisen opiskelijan vilpissä tai sen yrityksessä voidaan myös tulkita vilpiksi. Vilpistä tai sen avustamisesta ilmoitetaan huoltajalle.

5.2.1.4. Hylätyn arvosanan uusiminen

Jos opiskelija saa jostain opintojaksosta hylätyn arvosanan, aineenopettaja suunnittelee yhdessä opiskelijan kanssa tarvittavat toimenpiteet suorituksen täydentämiseksi ja/tai korottamiseksi.

Opiskelija voi yrittää korottaa hylättyä arvosanaa opettajan kanssa erikseen sovittavalla tavalla esim.

- täydentämällä jotain opintojakson arviointiperusteena olevaa suoritusta tai laatimalla se kokonaan uudelleen
- antamalla muun lisänäytön opintojakson keskeisten tavoitteiden saavuttamisesta.

Mikäli hylättyä arvosanaa ei voida korottaa uudelleen laadittujen tai täydennettyjen suoritusten tai annetun lisänäytön perusteella tai jos

- hylätty arvosana on oppiaineessa jo toinen hylätyllä arvosanalla arvioitu opintojakso tai jos
- hylätty arvosana vaarantaa aineen oppimäärän hyväksytyyn arviointiin,

aineenopettaja arvioi yhdessä opiskelijan kanssa opiskelijan erityisen tuen tarpeen ja suunnittelee tarvittavat tukitoimenpiteet ja aikataulun suoritusten täydentämiseksi ja/tai korottamiseksi. Tuen tarpeen arvioinnissa voi opiskelijan suostumuksella olla mukana myös muita asiantuntijoita, esim. erityisopettaja. Tukitoimet voidaan kirjata opiskelijan pyynnöstä hänen henkilökohtaiseen opiskelusuunnitelmaansa.

5.2.1.5. Hyväksytyin arvosanan uusiminen

Opiskelija voi yrittää korottaa opintojakson hyväksytyä arvosanaa opettajan kanssa erikseen sovittavalla tavalla esim.

- täydentämällä jotain opintojakson arviointiperusteena olevaa suoritusta tai laatimalla se kokonaan uudelleen
- antamalla muun lisänäytön, jonka perusteella annettua arvosanaa voidaan korottaa.

Hyväksytyä arvosanaa voi korottaa yllä mainituilla tavoilla periodin korotuspäivään asti. Jos opiskelija haluaa korottaa hyväksytyä arvosanaa määräajan jälkeen, hänen on osoitettava opintojakson tietojen ja taitojen osaaminen osallistumalla kokeeseen, jonka laajuus ja sisältö määritellään yhdessä opettajan kanssa.

5.2.2. Itsenäisesti suoritettavat opinnot

Osa lukiokoulutuksen oppimäärään sisältyvistä opinnoista voidaan edellyttää opiskeltavaksi itsenäisesti, jos se ei vaaranna koulutukselle asetettujen tavoitteiden toteutumista ja opiskelijan edellytyksiä oppimäärän ja ylioppilastutkinnon suorittamiseen. Opiskelijalle voidaan vastaavin edellytyksin myös hakemuksesta myöntää lupa suorittaa opintoja itsenäisesti. (Lukiolaki 714/2018, 25 §.)

Paikallisessa opetussuunnitelmassa päätetään opinnoista, jotka voidaan edellyttää itsenäisesti opiskeltaviksi tai joita toisaalta ei voi itsenäisesti suorittaa. Itsenäisesti opiskellun opintojakson opinnoista edellytetään hyväksytyä arvosanaa.

Jos opiskelija opiskelee opintojakson kokonaan tai osittain itsenäisesti, noudatetaan soveltuvin osin edellä mainittuja arviointiperiaatteita. Tavoitteiden saavuttamista ja niiden suuntaista edistymistä on myös tällöin arvioitava riittävän laajasti ja monipuolisesti.

Ennen itsenäisesti opiskeltavan opintojakson aloittamista aineenopettajan on arvioitava opiskelijan edellytykset opintojakson itsenäiseen suorittamiseen ja hänen tarpeensa yksilölliseen ohjaukseen ja tukeen. Rehtori tekee päätöksen itsenäisestä suorituksesta konsultoituaan opettajaa.

Itsenäisesti suoritettavat opintojaksot voidaan järjestää monimuoto-opetuksena, jolloin digitaalisessa oppimisympäristössä tapahtuvan opiskelun lisäksi voi olla myös lähiopetusta ja -ohjausta. Opiskelijaa ohjataan henkilökohtaisen opiskelusuunnitelmansa mukaisesti suorittamaan itsenäisesti suoritettavia opintojaksoja myös muissa oppilaitoksissa esim. avoimessa yliopistossa tai avoimessa ammattikorkeakoulussa.

Jos opiskelija opiskelee opintojakson kokonaan tai osittain itsenäisesti, noudatetaan soveltuvin osin edellä mainittuja arviointiperiaatteita. Tavoitteiden saavuttamista ja niiden suuntaista edistymistä on myös tällöin arvioitava riittävän laajasti ja monipuolisesti.

Itsenäisesti suoritettavan opintojakson suoritusajaksi on kaksi kuukautta, jonka jälkeen kaikki opintojaksoon laaditut suoritukset mitätöityvät.

Kerran aloitettua ja kesken jäänyttä itsenäistä opintojaksoa ei voi määräajan päätyttyä alkaa suorittaa uudelleen itsenäisesti. Mikäli itsenäisesti suoritettavan opintojakson suoritus jää kesken johtuen opiskelijan sairastumisesta tai muusta erityisestä syystä, opettajakunta voi päätöksellään myöntää opiskelijalle lisäaikaa suorituksen täydentämiseen.

5.2.3. Suullisen kielitaidon arviointi

Kielten opetuksessa opiskelijalta arvioidaan kielitaidon muiden osa-alueiden lisäksi suullinen kielitaito. Suullista kielitaitoa voidaan arvioida erillisellä kokeella. (Lukiolaki 714/2018, 37 § 4 mom.)

Toisen kotimaisen kielen ja vieraiden kielten pakollisten ja valtakunnallisten valinnaisten opintojen aikana arvioidaan myös opiskelijan suullista kielitaitoa.

Opetushallituksen tuottaman suullisen kielitaidon kokeen käytöstä tai Opetushallituksen tuottaman erillisen ohjeistuksen mukaisista näytöistä määrätään erikseen kyseisiä oppiaineita koskevilla luvuilla lukion opetussuunnitelman perusteissa. Todistus valinnaisiin opintoihin kuuluvasta suullisen kielitaidon kokeesta annetaan päättötodistuksen liitteenä.

5.2.4. Opinnoissa edistymisen seuranta yhteistyössä huoltajien kanssa

Nuorille tarkoitettuun lukiokoulutuksen oppimäärään kuuluvia opintoja järjestettäessä koulutuksen järjestäjän tulee olla yhteistyössä opiskelijoiden huoltajien kanssa. Huoltajille on annettava riittävän usein tietoa opiskelijan työskentelystä ja opintojen edistymisestä. Koulutuksen järjestäjän tulee määräjain selvittää opiskelijoiden huoltajien näkemyksiä oppilaitoksen ja koulutuksen järjestäjän toiminnasta. (Lukiolaki 714/2018, 31 § 1 mom.)

Opetus- ja ohjaushenkilöstön tulee seurata opiskelijan opintojen etenemistä. Opintojen etenemiseen liittyvistä käytännöistä päätetään paikallisessa opetussuunnitelmassa. Opinnojen etenemisen määrittelyllä ei voida kuitenkaan tiukentaa näissä lukion opetussuunnitelman perusteissa määrättyä oppiaineen oppimäärän suoritusvaatimusta.

Sen varmistamiseksi, että huoltajat saavat tiedon opiskelijan työskentelystä ja opintojen edistymisestä, lukio voi edellyttää huoltajan allekirjoitusta tai vastaavaa sähköistä kuittaus- tai todistuksiin tai tiedotteisiin, jos opiskelija ei ole täysi-ikäinen.

Ylitornion yhteiskoulun lukio edellyttää alle 18-vuotiaan opiskelijan huoltajalta sähköisen kuittauksen periodin jälkeen vahvistettuihin arviointeihin. Kuittauksista pyydetään myös täysi-ikäisen opiskelijan huoltajalta, mikäli opiskelija on sallinut huoltajan kirjautumisen oppilashallintojärjestelmään, vaikka opiskelija on täyttänyt 18 vuotta. Kuittauksen pyytää ryhmänohjaaja.

5.2.4.1. Jos opinnot eivät etene

Mikäli opiskelija ei etene opinnoissaan henkilökohtaisen opiskelusuunnitelman mukaisesti ja hänellä on useita mitätöityjä tai kesken olevia kurssisuorituksia, aineenopettaja/ryhmänohjaaja ja opinto-ohjaaja arvioivat yhdessä opiskelijan kanssa opiskelijan erityisen tuen tarpeen sekä suunnittelevat aikataulun opintojaksojen suorittamiseksi. Tuen tarpeen arvioinnissa voi opiskelijan suostumuksella olla mukana myös muita asiantuntijoita,

esim. erityisopettaja. Tukitoimet voidaan kirjata opiskelijan pyynnöstä hänen henkilökohtaiseen opiskelusuunnitelmaansa.

5.2.5. Osaamisen tunnustaminen ja opintojen hyväksilukeminen

Koulutuksen järjestäjän tehtävänä on opiskelijan henkilökohtaisen opintosuunnitelman laatimisen yhteydessä selvittää ja tunnistaa opiskelijan aiemmin hankkima osaaminen tämän esittämän selvityksen perusteella. Koulutuksen järjestäjän on tunnustettava toisessa [lukio]lain mukaista koulutusta antavassa oppilaitoksessa suoritettut 11 §:ssä tarkoitetut opinnot hyväksi lukemalla ne osaksi lukiokoulutuksen oppimäärää. Koulutuksen järjestäjän on tunnustettava myös muualla hankittu opetussuunnitelman tavoitteita ja sisältöjä vastaava osaaminen. Opiskelijan osaamisen tunnustamisessa noudatetaan, mitä 37 ja 38 §:ssä säädetään opiskelijan arvioinnista ja siitä päättämisestä. Tarvittaessa osaaminen on osoitettava koulutuksen järjestäjän päättämällä tavalla. Päätös osaamisen tunnustamisesta tehdään sitä erikseen pyydettyä ennen opintojen tai hyväksi luettavaa osaamista koskevan opintokokonaisuuden alkamista. Opetushallitus antaa tarkempia määräyksiä osaamisen tunnustamisesta ja sitä koskevasta menettelystä. (Lukiolaki 714/2018, 27 §.)

Sen lisäksi, mitä lukiolaissa säädetään, tulee opintojen hyväksilukemisella ja muutoin hankitun osaamisen tunnustamisella välttää opintojen päällekkäisyyttä ja lyhentää opiskeluaikaa.

Opiskelija osoittaa lukion rehtorille hakemuksen muualla suorittamiensa opintojen tai muutoin hankkimansa osaamisen tunnustamiseksi. Opiskelijan tulee esittää luotettava selvitys opinnoistaan tai osaamisestaan. Tunnustamista varten lukio voi pyytää opiskelijaa täydentämään näyttöään suhteessa lukiokoulutuksen tavoitteisiin. Lukion rehtorin tulee varmistaa, että muualla suoritettujen opintojen sisällöt ja laajuus tai muutoin hankittu osaaminen vastaavat lukio-opetuksen tavoitteita. Opiskelijalle annetaan tietoa osaamisen tunnustamisen käytännöistä.

Muualla suoritettuja opintoja tai muutoin hankittua osaamista voidaan lukea hyväksi vahvistamalla ne osaksi lukion oppimäärää. Mikäli opinnot tai muutoin hankittu osaaminen luetaan hyväksi lukion opetussuunnitelman perusteiden mukaan numerolla arvioitaviin opintoihin, tulee opinnoista antaa numeroarvosana. Arvosanan määrittelyn tueksi voidaan edellyttää opiskelijalta lisänäyttöä. Muualla hankitun osaamisen arvioinnissa menetellään, kuten lukion opetussuunnitelman perusteissa ja paikallisessa opetussuunnitelmassa opintojaksojen ja oppimäärän arvioinnista määrätään.

Luettaessa opiskelijalle hyväksi opintoja muista oppilaitoksista pitäydytään suoritusoppilaitoksen antamassa arvioinnissa. Jos kyseessä ovat paikallisessa opetussuunnitelmassa numeroin arvioitavat opinnot, arvosanat muutetaan lukion arvosana-asteikolle seuraavan vastaavuusasteikon mukaisesti:

asteikko 1–5	lukioasteikko	asteikko 1–3
1 (tyydyttävä)	5 (välttävä)	1
2 (tyydyttävä)	6 (kohtalainen)	1
3 (hyvä)	7 (tyydyttävä)	2
4 (hyvä)	8 (hyvä)	2
5 (kiitettävä)	9 (kiitettävä), 10 (erinomainen)	3

Tapauksissa, joissa lukio ei voi päätellä, kumpaa lukion arvosanaa toisessa oppilaitoksessa suoritettujen opintojen vastaavat, ylempää vai alemmää, on vastaavuus määriteltävä opiskelijan eduksi. Ulkomailla suoritettujen opintojen hyväksilukemisessa ja osaamisen tunnustamisessa noudatetaan samoja periaatteita kuin kotimaassa suoritetuissa opinnoissa.

Opiskelijalla voi olla päättötodistuksessaan oppiaineesta vain yhden laajuinen oppimäärä. Opiskelijan siirtyessä oppiaineen pitkästä oppimäärästä lyhyempään hänen suorittamansa pitkän oppimäärän opinnot luetaan hyväksi lyhyemmässä oppimäärässä siinä määrin kuin niiden tavoitteet ja keskeiset sisällöt vastaavat toisiaan. Pitkän oppimäärän opintojen arvosanat siirtyvät suoraan lyhyen oppimäärän opintojen arvosanoiksi, jollei opiskelija anna korkeampaan arvosanaan oikeuttavaa lisänäyttöä. Jos opiskelija pyytää, tulee hänelle järjestää mahdollisuus lisänäyttöihin osaamistason toteamiseksi. Muut pitkän oppimäärän mukaiset hyväksytysti suoritettut opinnot tai opintojen osat voivat olla lyhyen oppimäärän valinnaisia opintoja paikallisessa opetussuunnitelmassa päätettävällä tavalla. Opiskelijan siirtyessä kesken oppimäärän lyhyemmästä pidempään oppimäärään menetellään edellä olevien periaatteiden mukaisesti. Tällöin voidaan edellyttää täydentäviä opintoja, ja tässä yhteydessä myös jo suoritettujen opintojen arvosanat harkitaan uudelleen.

Jos opiskelijan äidinkieli ja kirjallisuus -oppiaineen oppimääränä on suomi/ruotsi toisena kielenä ja kirjallisuus (jäljempänä S2/SV2-oppimäärä), häntä arvioidaan tämän oppimäärän mukaan huolimatta siitä, onko hänelle järjestetty erillistä S2/SV2-oppimäärän mukaista opetusta tai onko lukio voinut tarjota vain osan S2/SV2-oppimäärän opintojaksoista. Suomen/ruotsin kieli ja kirjallisuus -oppiaineen mukaisesti suoritettut opinnot luetaan hyväksi täysimääräisesti S2/SV2-oppimäärän opintoihin, ja niistä saatu arvosana siirtyy S2/SV2-opintojen arvosanaksi. S2/SV2-opinnot korvaavat suomen/ruotsin kieli ja kirjallisuus -oppiaineen opinnot siinä määrin kuin niiden tavoitteet ja keskeiset sisällöt vastaavat toisiaan. Opiskelijalla voi olla todistuksessaan arvosana vain joko suomen/ruotsin kielen ja kirjallisuuden oppimäärästä tai suomi/ruotsi toisena kielenä ja kirjallisuus -oppiaineestä, mutta ei molemmista.

5.2.6. Laaja-alaisen osaamisen arviointi

Laaja-alaisen osaamisen osa-alueet muodostavat oppiaineiden yhteiset tavoitteet. Osa-alueet ovat 1) hyvinvointiosaaminen, 2) vuorovaikutusosaaminen, 3) monitieteinen ja luova osaaminen, 4) yhteiskunnallinen osaaminen, 5) eettisyys ja ympäristöosaaminen sekä 6) globaali- ja kulttuuriosaaminen.

Lukion opetussuunnitelman perusteissa on kuvattu kaikissa oppiaineissa, miten laaja-alaisen osaamisen osa-alueet sisältyvät oppiaineen opintoihin. Ne on otettu huomioon myös oppiaineiden tavoitteissa. Paikallisessa opetussuunnitelmassa määritellään, miten laaja-alaisen osaamisen tavoitteita ja osa-alueita toteutetaan eri opintojaksoissa. Laaja-alainen osaaminen arvioidaan osana kunkin opintojakson formatiivista ja summatiivista arviointia.

5.2.7. Yhteenvedo kurssiarvioinnin aikatauluista

Arvosana	Korotustapa	Määräaika	Huom.
Hyväksytty arvosana	Lisänäyttö, täydennys, tehtävän laatiminen uudelleen	Jakson uusintakoe-päivään mennessä	Määräajan umpeuduttua korotustapa on koe.
Hylätty arvosana	Lisänäyttö, täydennys, tehtävän laatiminen uudelleen	Seuraavan jakson uusintakoepäivään mennessä	
Toinen hylätty arvosana tai hylätystä arvosanasta johtuva oppiaineen oppimäärän hylätty suoritus (2/3- sääntö)	Lisänäyttö, täydennys, tehtävän laatiminen uudelleen	Erikseen laadittu suunnitelma	
K-merkintä	Puuttuvan suorituksen suorittaminen	Seuraavan jakson uusintakoepäivään mennessä, jonka jälkeen kaikki suoritukset mitätöityvät.	Aikaisemmin ko. kurssille laadittuja ja jo arvioituja opintojakson arviointiperusteena olevia tehtäviä tai näyttöjä ei voida hyödyntää opintojakson uudelleen suorittamisessa mitätöinnin jälkeen.
Vilpin vuoksi mitätöity opintojakso	Voidaan suorittaa uudelleen, kun opintojakso seuraavan kerran tarjolla.		Kuten yllä.
Itsenäinen suoritus		2kk aloituspäivästä	Opintojakson voi yrittää suorittaa itsenäisesti vain kerran. Jos arvosana 4, opintojaksoa ei lasketa suoritukseksi.

5.3. Oppiaineen oppimäärän arviointi

Kun lukiokoulutuksen oppimäärään kuuluvat opinnot tulevat suoritetuiksi, annetaan jokaisen oppiaineen oppimäärästä päättöarviointina arvosana. Opiskelijalle, joka ei ole tullut hyväksytyksi jossakin oppiaineessa tai joka haluaa korottaa saamaansa arvosanaa, on järjestettävä mahdollisuus suorittaa oppiaineen oppimäärä hyväksytysti tai korottaa arvosanaansa. [Lukiolain] 28 §:ssä tarkoitetut tukitoimet ja 29 §:ssä tarkoitetut opiskelun poikkeavat järjestämistavat voidaan ottaa huomioon opintojakson arvioinnissa ja päättöarvioinnissa. (Lukiolaki 714/2018, 37 § 3 mom.)

Kunkin opintojakson arvioinnista päättää opiskelijan opettaja tai, jos opettajia on useita, opettajat yhdessä. Oppiaineen päättöarvioinnista päättävät rehtori ja opiskelijan opettajat yhdessä. (Lukiolaki 714/2018, 38 §.)

Oppiaineen oppimäärä muodostuu opiskelijan henkilökohtaisen opintosuunnitelman mukaisesti opiskelemista opinnoista. Opiskelijan opintosuunnitelma tarkentuu lukio-opintojen aikana. Sen laatiminen ja seuranta ohjaavat opiskelijaa tarkoituksenmukaisiin ja tavoitteellisiin opintojaksojen valintoihin. Samassa oppiaineessa eri opiskelijoilla voi olla erilaiset oppimäärät.

Eri oppiaineiden pakolliset ja valtakunnalliset valinnaiset opinnot on kuvattu lukion opetussuunnitelman perusteissa. Matematiikan yhteinen moduuli luetaan opiskelijan valitsemaan matematiikan oppimäärään. Jälkikäteen ei voi poistaa opiskelijan opiskelemissa pakollisia opintoja eikä hyväksytysti suoritettuja valtakunnallisia valinnaisia opintoja. Muiden valinnaisten opintojen ja temaattisten opintojen mahdollisesta kuulumisesta jonkin oppiaineen

oppimäärään määrätään paikallisessa opetussuunnitelmassa. Niistä luetaan oppiaineen oppimäärään vain opiskelijan hyväksytysti suorittamat opinnot.

Saadakseen oppiaineen oppimäärän hyväksytysti suoritetuksi opiskelijan on suoritettava pääosa oppiaineen opinnoista hyväksytysti. Hylättyjä arvosanoja saa olla pakollisissa ja valtakunnallisissa valinnaisissa opinnoissa enintään seuraavasti:

Opiskelijan opiskelemia	joista voi olla hylättyjä opintoja
pakollisia ja valinnaisia opintoja,	enintään
2–5 opintopistettä	0 opintopistettä
6–11 opintopistettä	2 opintopistettä
12–17 opintopistettä	4 opintopistettä
18 opintopistettä tai enemmän	6 opintopistettä

Oppiaineen oppimäärän arvosana määräytyy opiskelijan opiskelemien pakollisten ja valtakunnallisten valinnaisten opintojen arvosanojen opintopisteiden mukaan painotettuna aritmeettisena keskiarvona.

Mikäli opiskelija osoittaa erillisessä kuulustelussa suurempaa kypsyttä ja parempaa oppiaineen hallintaa kuin opintojaksojen arvosanoista määräytyvä oppiaineen arvosana edellyttää, tulee arvosanaa korottaa. Lisäksi arvosanaa voidaan korottaa, jos opiskelijan arvioinnista vastaavat päättävät, että opiskelijan tiedot ja taidot ovat hänen antamiensa näyttöjen perusteella oppiaineen päättövaiheessa opintojaksojen arvosanojen perusteella määräytyvää arvosanaa paremmat.

Pakollisten oppiaineiden ja valinnaisten vieraiden kielten oppimäärästä annetaan lukiokoulutusta koskevan valtioneuvoston asetuksen (810/2018) mukainen numeroarvosana. Opinto-ohjauksesta annetaan suoritusmerkintä. Mikäli opiskelija pyytää, hän on oikeutettu saamaan suoritusmerkinnän liikunnasta ja sellaisista oppiaineista, joissa opiskelijan suorittama oppimäärä käsittää vain kaksi opintopistettä, sekä valinnaisista vieraista kielistä, mikäli opiskelijan suorittama oppimäärä niissä käsittää korkeintaan neljä opintopistettä.

Paikallisessa opetussuunnitelmassa määritellyt muut lukion tehtävään soveltuvat opinnot arvioidaan siten kuin opetussuunnitelmassa määrätään.

5.4. Lukion oppimäärän suoritus

Nuorille tarkoitetun lukiokoulutuksen oppimäärän laajuus on 150 opintopistettä – – . (Lukiolaki 714/2018, 10 § 3 mom.)

Lukiokoulutuksen oppimäärä sisältää äidinkielen ja kirjallisuuden, toisen kotimaisen kielen ja vieraiden kielten opintoja, matemaattis-luonnontieteellisiä opintoja, humanistis-yhteiskunnallisia ja uskonnon tai elämänkatsomustiedon opintoja ja taito- ja taideaineiden opintoja (oppiaineryhmät) sekä opinto-ohjausta. – – Lukiokoulutuksen oppimäärä voi sisältää laaja-alaista osaamista kehittäviä temaattisia opintoja. Lukiokoulutuksen oppimäärä voi sisältää myös eri oppiaineryhmissä tai oppiaineissa suoritettavia erityistä osaamista ja harastuneisuutta osoittavan näytön sisältäviä opintokokonaisuuksia (lukiodiplomi). (Lukiolaki 714/2018, 11 § 1 ja 2 mom.)

Lukiokoulutuksen ja lukiokoulutukseen valmistavan koulutuksen oppimääriin sisältyy [valtioneuvoston] asetuksen liitteen 1–3 mukaisesti pakollisia ja valtakunnallisia valinnaisia opintoja, joita koulutuksen järjestäjän tulee tarjota opiskelijoille. Oppimääriin voi lisäksi sisältyä lukiodiplomeita ja muita valinnaisia opintoja koulutuksen järjestäjän päättämällä tavalla. (Valtioneuvoston asetus lukiokoulutuksesta 810/2018, 12 §.)

Lukiokoulutuksen oppimäärä tai lukiokoulutukseen valmistavan koulutuksen oppimäärä tulee suoritetuksi, kun oppimäärään kuuluvat opinnot on suoritettu siten kuin 11 §:n 4 momentissa tarkoitettussa valtioneuvoston asetuksessa säädetään ottaen lisäksi huomioon mahdollinen 6 §:ssä tarkoitettu erityinen koulutustehtävä tai 18 §:ssä tarkoitettu kokeiluluopa. (Lukiolaki 714/2018, 36 § 1 mom.)

Opiskelija on suorittanut lukion oppimäärän silloin, kun hän on suorittanut oppiaineiden oppimäärät hyväksytysti ja lukio-opintojen vähimmäismäärä 150 opintopistettä täyttyy. Lukion oppimäärän tulee sisältää vähintään 20 opintopistettä valtakunnallisia valinnaisia opintoja. Muista kuin pakollisista ja valtakunnallisista valinnaisista opinnoista voidaan lukea mukaan lukion oppimäärään vain opiskelijan hyväksytysti suorittamat opinnot.

Opiskelijan opiskelu voidaan opiskelijan hakemuksesta tai suostumuksella järjestää osittain toisin kuin [lukio]laissa ja sen nojalla säädetään ja määrätään, jos:

- 1. opiskelijalla katsotaan joltakin osin ennestään olevan lukiokoulutuksen oppimäärää vastaavat tiedot ja taidot;*
- 2. lukiokoulutuksen oppimäärän suorittaminen olisi opiskelijalle olosuhteet ja aikaisemmat opinnot huomioon ottaen joltakin osin kohtuutonta;*
- 3. se on perusteltua opiskelijan sairauteen, vammaan tai muuhun terveydentilaan liittyvistä syistä. (Lukiolaki 714/2018, 29 §.)*

Jos opiskelijan opiskelu järjestetään toisin kuin lainsäädännön nojalla määrätään, säädetyn opintopisteiden vähimmäismäärän 150 on joka tapauksessa täytyttävä.

YHTEISTYÖ MUIDEN OPPILAITOSTEN KANSSA

Yhdistelmäopintojen suorittaminen

Ylitorniolainen koulutuskuntayhtymä Lappiaan kuuluvan oppilaitoksen opiskelija voi molempien koulujen opinto-ohjaajien kanssa asiasta sovittuaan suorittaa ammatilliseen perustutkintoonsa kuuluvia opintoja ja ylioppilastutkintoon valmentavia opintojaksoja/kursseja Ylitornion yhteiskoulun lukiossa. Yhdistelmäutkintoa (ammatillinen perustutkinto ja ylioppilastutkinto) suorittavat opiskelijat opiskelevat lukiossa yhden kokonaisen vuoden ennen ammatillisiin opintoihin siirtymistä. Ensimmäisen vuoden jälkeen yhdistelmäopiskelijat opiskelevat lukiossa jaksoittain keskimäärin kaksi periodia vuodessa.

Muiden koulutuksen järjestäjien opinnot

Opiskelijan opinto-ohjelmaan voidaan anomuksesta hyväksyä myös muiden koulutuksen järjestäjien opintoja paikallisiksi valinnaisiksi/soveltaviksi opinnoiksi. Muiden opintojaksojen/kurssien mahdollisesta hyväksymisestä opinto-ohjelmaan on neuvoteltava ja sovittava kirjallisesti opinto-ohjaajan/rehtorin kanssa ennen ko. opintojen aloittamista.

Jotta muun koulutuksen järjestäjän lähiopetuksena järjestämä opintojakso/kurssi voidaan hyväksyä lukiokurssiksi, on läsnäolotunteja oltava vähintään 38x45min opetuskertaa. Puoleen opintojaksoon/kurssiin vaaditaan vähintään 19x45min opetuskerran läsnäoloa.

OPISKELUN TUKIVERKOSTO (Ks. [Ohjaussuunnitelma](#))

Opinto-ohjaus

Opinto-ohjauksen päätavoite on tukea opiskelijaa hänen lukio-opinnoissaan sekä ohjata häntä opintojen henkilökohtaistamisessa. Henkilökohtaistamisen tavoitteena on, että opiskelijan opinnot tukevat mahdollisimman hyvin hänen koulutuspolkuaan ja urasuunnitteluaan.

Ryhmänohjaus

Kullakin ohjausryhmällä on ryhmänohjaaja, joka seuraa aktiivisesti oman ryhmänsä opiskelijoiden koulunkäyntiä, opintojen edistymistä ja opinto-ohjelman toteutumista.

Opiskelun erityinen tuki

Tukiopetus

Opiskelija voi saada tukiopetusta pyytämällä sitä aineenopettajalta.

Opiskelijakunta

Opiskelijakunnan tehtävänä on edistää opiskelijoiden yhteistoimintaa, vaikutusmahdollisuuksia ja osallistumista sekä kehittää opiskelijoiden ja koulutuksen järjestäjän välistä yhteistyötä. Opiskelijakunnat myös osaltaan valmistavat opiskelijoita aktiiviseen ja kriittiseen kansalaisuuteen.

Lukion opiskelijat valitsevat lukuvuoden alussa vähintään neljä uutta jäsentä opiskelijakunnan hallitukseen. Hallituksen jäsenten toimintakausi on kaksivuotinen. Jokaisella opiskelijakunnan hallituksen jäsenellä on oma vastuutehtävänsä, joita ovat esimerkiksi puheenjohtaja, varapuheenjohtaja, sihteeri, rahastonhoitaja, Sumpi-vastaava, tiedotusvastaava ja tapahtumavastaava. Puheenjohtaja ja varapuheenjohtaja edustavat opiskelijoita lukion johtokunnan kokouksissa. Opiskelijakunnalla on edustaja myös yhteisöllisen opiskeluhuoltotyöryhmän kokouksissa. Opiskelijakunnan hallituksen jäsenet kantavat veteraanijärjestöjen lippuja Ylitornion kunnan järjestämässä itsenäisyysjuhlassa ja Kansallisen veteraanipäivän juhlassa.

Opiskelijakunnan hallitus järjestää vuoden aikana erilaisia ajankohtaisia tapahtumia ja teemapäiviä lukuvuoden alussa laadittavan toimintasuunnitelman mukaisesti. Koulun yhteisöllisyyttä, koulu yhteisön hyvinvointia ja opiskelijoiden osallisuutta pyritään edistämään säännöllisillä välituntiaktiviteeteillä, esimerkiksi kilpailuilla tai leikeillä.

OPISKELUHUOLTO (Ks. [Opiskeluhuoltosuunnitelma](#))

Yhteisöllinen ja yksilökohtainen opiskeluhuolto

Lukiossa toimii yhteisöllinen opiskeluhuoltotyöryhmä, joka kokoontuu säännöllisesti 2-4 kertaa lukuvuodessa. Ryhmän jäseniä ovat rehtori, opinto-ohjaaja, koulupsykologi, -kuraattori ja kouluterveydenhoitaja sekä tarvittaessa myös erityisopettaja. Ryhmä vastaa mm. opiskeluhuollon yleisestä suunnittelusta ja toteuttamisesta. Yhteisöllinen opiskeluhuolto on ehkäisevää ja se kuuluu kaikille.

Yksilökohtainen opiskeluhuolto on ehkäisevää ja tukea antavaa. Sillä tarkoitetaan opiskelijaterveydenhuoltoa, opiskeluhuollon psykologi- ja kuraattoripalveluja ja yksittäistä opiskelijaa koskevaa monialaista opiskeluhuoltoa.

OPINTOSOSIAALISET ETUUDET

Kansaneläkelaitoksen opintotuki

Tietoa Kansaneläkelaitoksen opintotuesta saa Kansaneläkelaitoksen paikallistoimistosta (myös www.kela.fi).

Kansaneläkelaitoksen koulumatkatuki

Kelan myöntämä koulumatkatuki on tarkoitettu opiskelijoiden päivittäisiin koulumatkoihin joukkoliikennettä tai omaa matkustustapaa käyttäen. Lisätietoa Kelan ja Ylitornion kunnan koulumatkatuesta saa koulusihteeriltä.

Suomen Lukiolaisten Liitto ry. ja SLL:n digitaalinen opiskelijakortti

Suomen Lukiolaisten Liitto ry on uskonnollisesti ja puoluepoliittisesti sitoutumaton lukiolaisten etu-, palvelu- ja harrastusjärjestö.

SLL:n jäseneksi liittyvä opiskelija saa digitaalisen opiskelijakortin, jolla pääsee käsiksi opiskelijoiden yhteisen etupalvelun (Frank) alennuksiin. Lisätietoa opiskelijakortista saa www.lukio.fi nettisivuilta.

Huom abi! Jos aiot matkustaa kesällä 2022, muistathan, että lukio ei voi kirjoittaa sinulle opiskelutodistusta valmistumisesi jälkeen! Myös Wilma-tunnuksesi arkistoidaan kesäkuussa 2022.

Ruokailu

Ylitornion kunta tarjoaa Ylitornion yhteiskoulun lukion opiskelijoille ilmaisen lounaan. Lukiolaisten lounasaika on klo 11.35 - 12.05.

Vakuutukset ja koulutapaturmat

Koulu on vakuuttanut jokaisen opiskelijan tapaturmien varalta varsinaisena kouluaikana (opetus, liikuntatunnit, välitunnit, yhteiset koulun järjestämät retket ja käynnit opintokohteissa sekä koulumatkat suorinta tietä kouluun tai koulusta kotiin). Vakuutukseen sisältyy myös opettajien valvomat muut tilaisuudet.

Tapaturman satuttua opiskelijalle annetaan ensiapu koulussa ja tarvittaessa hänet lähetetään terveyskeskuslääkärin vastaanotolle. **Tapaturmasta on aina ilmoitettava mahdollisimman pian lukion kansliaan, jossa laaditaan kirjallinen vahinkoilmoitus vakuutusyhtiölle.** Kirjallisen tapahtumakuvauksen vakuutusyhtiön lomakkeeseen laatii paikalla ollut opettaja yhdessä opiskelijan kanssa.

HYVÄ MUISTAA

Todistuksista

Opiskelutodistuksen saa tarvittaessa koulusihteeriltä.

Lokerikoista

Avaimen saa kansliasta 5 euron avainpanttia vastaan. Maksu palautetaan opiskelijalle, kun avain luovutetaan takaisin. Avainta tulee säilyttää huolellisesti ja se on pidettävä mukana joka päivä. Oppilaitos ei vastaa lokerikossa säilytettävistä tavaroista. Rehtorilla on tarvittaessa oikeus tarkistaa lokerikon sisältö. Lokerikon väärinkäytöstä seuraa lokerikon käyttöoikeuden menetys. Opiskelija on velvollinen korvaamaan lokerikolle tahallisesti aiheutetut vahingot.

Lainatuista oppikirjoista

Opiskelija sitoutuu huolehtimaan oppikirjoista siten, että ne ovat normaalia kulumista lukuun ottamatta uutta vastaavassa kunnossa. Opiskelija ei tee kirjoihin minkäänlaisia merkintöjä ja huolehtii siitä, että kirjat eivät kastu tai kolhiinnu huolimattomasta käsittelystä johtuen. Mikäli opiskelija huolimattomuudellaan aiheuttaa kirjojen vaurioitumisen on hän velvollinen omalla kustannuksellaan hankkimaan uuden vastaavan kirjan oppilaitokselle.

Lainatuista iPadeista

Lukio lainaa kaikille opiskelijoilleen opiskelukäyttöön tarkoitetun iPadin. Opiskelijoiden laitteet on kytketty hallintajärjestelmään, jonka kautta esimerkiksi sovellusten päivittäminen tapahtuu automaattisesti. Ks. Lainaus- ja käyttösopimus.

YLITORNION YHTEISKOULUN LUKION JÄRJESTYSSÄÄNNÖT

Järjestyssääntöjen tarkoituksena on taata jokaiselle kouluyhteisön jäsenelle turvallinen, rauhallinen ja viihtyisä työympäristö. Säännöt koskevat kaikkia kouluyhteisön jäseniä sekä koulussa vierailevia henkilöitä. Säännöt ovat voimassa koulun alueella, koulupäivän, opintoretkien ja yhteisten tilaisuuksien aikana. Opintoretkien aikana järjestyssääntöjä voidaan tarvittaessa täydentää matkaa koskevilla erityisillä lisäsäännöillä. Sääntöjen rikkomisesta voidaan rangaista lukion kurinpitokeinojen käyttämisen suunnitelmaan kirjattujen toimenpiteiden mukaisesti (Liite 10) tai lukiolain 41§-48§ mukaisesti.

1. Koulun alue

Koulun alue rajoittuu koulurakennukseen ja koulun tonttiin. Tiet eivät ole koulun aluetta. Jos opetusta tai tapahtumia järjestetään muualla kuin koulurakennuksessa tai piha-alueella (kuntotalo, nuorisotalo, perusopetuksen tilat, majoitustilat ja vierailukohteet matkoilla), tilat katsotaan toiminnan ajankohtana soveltuvien osin koulun alueeksi.

2. Koulupäivä

Koulupäiväksi katsotaan Wilmaan merkityn työjärjestyksen mukainen työpäivä kouluruokailuineen. Normaali koulupäivä sijoittuu maanantaista perjantaihin klo 8.00-16.00 väliselle ajalle. Mikäli koulu järjestää normaalin koulupäivän ulkopuolella opetusta tai opintoretken, sen kesto katsotaan kokonaisuudessaan kouluajaksi, vaikka sitä ei olisikaan merkitty Wilmaan.

3. Koulun tai oppilaskunnan järjestämät yhteiset tilaisuudet

Koulun tai oppilaskunnan järjestämät yhteiset tilaisuudet (juhlat, toimintapäivät, yleisöluennot, vierailut jne.) koskevat työjärjestyksestä riippumatta kaikkia opiskelijoita ja ne katsotaan kouluajaksi. Ryhmänohjaajat osallistuvat tilaisuuksiin ryhmänsä mukana, mikäli osallistumiselle ei ole erityistä estettä.

4. Yleiset säännöt

4.1. Oppilaan on jätettävä kulkuvälineensä niille varatuille paikoille, jotta esteetön kulku koulun alueelle ja koulurakennukseen on mahdollista. Pysäköinti varatuille paikoille on kiellettyä.

4.2. Päällysvaatteita ja ulkokenkiä säilytetään niille tarkoitetuilla paikoilla. Pipot, lippalakit yms. päähineet otetaan päästä pois oppitunnin ajaksi. Laukkuja tai kenkiä ei saa turvallisuussyistä jättää kulkureiteille esim. eteisen lattialle tai ovien eteen.

4.3. Oppitunnit alkavat ja päättyvät työjärjestyksessä ilmoitettuin aikoina. Jos opettaja ei 5 minuutin kuluessa tunnin alkamisesta ole saapunut luokkaan, opetusryhmän on ilmoitettava siitä kansliaan.

4.4. Opiskelijalla tulee olla oppitunnilla mukanaan tarvittavat oppikirjat, opiskeluvälineet toimintavalmiina (mm. iPad ladattuna) ja muut varusteet.

4.5. Kännyköitä ei saa käyttää oppitunnin aikana, mikäli se häiritsee opiskelutilannetta. Koetilaisuudessa kännykät tulee jättää reppuun tai valvojan pöydälle.

4.6. Kuulokkeiden käyttöön oppituntien aikana pyydetään opettajalta lupa.

4.7. Ruokailuun mennään vain siihen varattuna aikana. Ruokasalissa tulee käyttäytyä rauhallisesti siisteyttä ja hyviä tapoja noudattaen. Päällysvaatteet viedään ennen ruokasaliin menoa niille tarkoitetuille paikoille. Pipot, lippalakit yms. päähineet otetaan päästä pois ruokailun ajaksi.

4.8. Tupakointi, nuuskaus sekä päihteiden ja huumeiden käyttö ja hallussapito on kielletty koulupäivän aikana koulun alueella ja koulun tai oppilaskunnan järjestämässä yhteisissä tilaisuuksissa sekä opintoretkillä. Opiskelija ei saa esiintyä koulun alueella, koulupäivän aikana, koulun tai oppilaskunnan järjestämässä yhteisissä tilaisuuksissa tai opintoretkillä päihteiden tai huumeiden vaikutuksen alaisena.

4.9. Koulun omaisuutta tulee käsitellä huolellisesti. Opiskelija on velvollinen korvaamaan koulun omaisuudelle tahallaan tai varomattomuudesta aiheuttamansa vahingon vahingonkorvauslain (412/1974) mukaisesti. Aiheutuneesta vahingosta on viipymättä ilmoitettava kansliaan tai jollekin opettajalle.

4.10. Tapaturman sattuessa ilmoitetaan siitä viipymättä jollekin koulun henkilökuntaan kuuluvalla henkilöllä ja annetaan mahdollisuuksien mukaan tarvittava ensiapu.

4.11. Koulu yhteisön jäsenen on huolehdittava siitä, että koulu ja sen ympäristö säilyvät siisteinä.

5. Opiskelua koskevat säännöt

5.1. Opiskelijan tunnilta myöhästymisestä tehdään tuntimerkintä Wilmaan. Opiskelija katsotaan myöhästyneeksi, jos hän saapuu opetustilaan sen jälkeen, kun opettaja on aloittanut opetuksensa.

5.2. Jos opiskelija ei pääse kouluun esim. äkillisen sairastumisen tai muun ennakoimattoman syyn vuoksi, huoltajan on merkittävä poissaolo Wilmaan tai ilmoitettava siitä ryhmänohjaajalle.

5.3. Jos opiskelijan poissaoloa ei ole merkitty Wilmaan etukäteen, opettaja merkitsee opiskelijan poissaolon tunnilta selvittämättömäksi. Huoltajan on selvitettävä kaikki opettajan selvittämättömäksi merkitsemät poissaolot Wilmaan tai ryhmänohjaajalle jälkikäteen.

5.4. Jos opiskelija sairastuu koulupäivän aikana, hän saa poistua koulusta ilmoitettuaan asiasta ryhmänohjaajalle tai ryhmänohjaajan poissa ollessa jollekin opettajalle tai kansliaan.

5.5. Ryhmänohjaaja voi myöntää luvan hyväksyttävästä syystä 1-3 päivää kestäväan etukäteen tiedossa olevaan poissaoloon.

5.6. Rehtori voi myöntää luvan hyväksyttävästä syystä 4-10 päivää kestäväan etukäteen tiedossa olevaan poissaoloon tai erityisestä syystä opintojen pidempiaikaiseen keskeytykseen.

6. Muut määräykset

6.1. Niissä kohdin, joista järjestyssäännöissä ei määrätä, noudatetaan voimassa olevaa lukiolakia, muita lakeja, asetuksia ja määräyksiä sekä rehtorin ohjeita ja hyviä tapoja.

7. Järjestyssääntöjen muuttaminen

7.1. Järjestyssääntöjä voidaan tarkistaa ja muuttaa tarvittaessa.